

مقدمه

پرستاری مراقبت های ویژه یکی از نیازهای رو به افزایش جامعه در حال پیشرفت ایران است. روند رو به رشد صنعتی شدن و توسعه فن آوری مراقبت از یک طرف و پیدایش مشکلات نوپدید سلامت، افزایش سوانح و حوادث و بلایای طبیعی و شیوع بیماری های حاد و بیماران بدحال از طرف دیگر، نیاز به توسعه بخش های مراقبت ویژه و خدمات مراقبتی در این بخش ها را روز افزون می کند.

با توجه به نقش بی بدیل پرستار مراقبت ویژه در اعاده سلامتی بیماران بدحال و نیاز به خدمات تخصصی و عالمانه پرستاری مراقبت های ویژه و اورژانسی، مقطع کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت های ویژه با هدف تامین مراقبت تخصصی و با کیفیت مطلوب از مددجویان ضرورت دارد.

تعریف رشته

پرستاری مراقبت های ویژه یک شاخه اختصاصی از رشته پرستاری است که با مشکلات تهدید کننده زندگی و اقدامات پیشرفته و حیاتی سروکار دارد. پرستار مراقبت ویژه یک پرستار حرفه ای است که مسئول تضمین ارائه مراقبت پرستاری پیشرفته و با کیفیت به بیمار بدحال و خانواده وی است.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران

در دو دهه اخیر در برخی دانشگاه های معتبر دنیا از جمله California San Francisco (UCSF)، James Cook، Nottingham، Johns Hopkins، Stanford، و UCSF توجه ویژه ای به راه اندازی دوره های آموزشی دانشگاهی برای پرستاران بالینی شده است. حاصل این امر ایجاد رشته هایی چون پرستاری پیشرفته، پرستاری مراقبت های ویژه و زیرشاخه های پرستاری مراقبت های بیماری های قلب و عروق، ریه، کلیه و دیگر رشته های مشابه است.

در ایران نیز به دنبال نیاز به ارائه مراقبت های ویژه، در سه دهه اخیر توجه خاصی به این امر شده است و به تبع آن همزمان با تاسیس بخش های مراقبت های ویژه، دوره هایی در این خصوص در بعضی از مراکز برگزار شده است. از سال ۱۳۶۸ دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایران برنامه های ۶ ماهه پرستاری مراقبت های ویژه برگزار نمود. در حال حاضر نیز در برخی از مراکز آموزشی دوره های ۶ ماهه پرستاری مراقبت های ویژه CCU، ICU و دیالیز برگزار می گردد. از سال ۱۳۸۷ اولین دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری مراقبت های ویژه در دانشکده های پرستاری بر اساس مجوز وزارت متبوع راه اندازی گردید.

پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان

دانش آموختگان این دوره باید قادر باشند:

نیازها و مشکلات بیماران بستری در بخش های مراقبت ویژه و خانواده هایشان را برطرف نمایند.

دانش کافی در مورد مکانیزم، عوارض جانبی، تداخل ها و کنتراندیکاسیون های داروهای مصرفی در بخش های مراقبت ویژه داشته باشند و با پایش بیمار، عوارض داروها را به حداقل برسانند تا کارایی درمان دارویی افزایش یابد.

با وسایل تهجمی و تجهیزات مورد استفاده در بخش های مراقبت ویژه بتوانند کار کنند.

به تدوین و اجرای طرح های پژوهشی در حوزه مراقبت ویژه بپردازند.

از عهده برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی آموزش دانشجویان، همکاران، مددجویان و خانواده آن ها برآیند.

در سیاست گذاری های مرتبط با ارتقا سلامت مددجویان نیازمند به دریافت مراقبت های ویژه مشارکت نمایند.

به ارتقا و تخصصی تر شدن خدمات مراقبت های ویژه در بخش های مورد نظر کمک نمایند.